

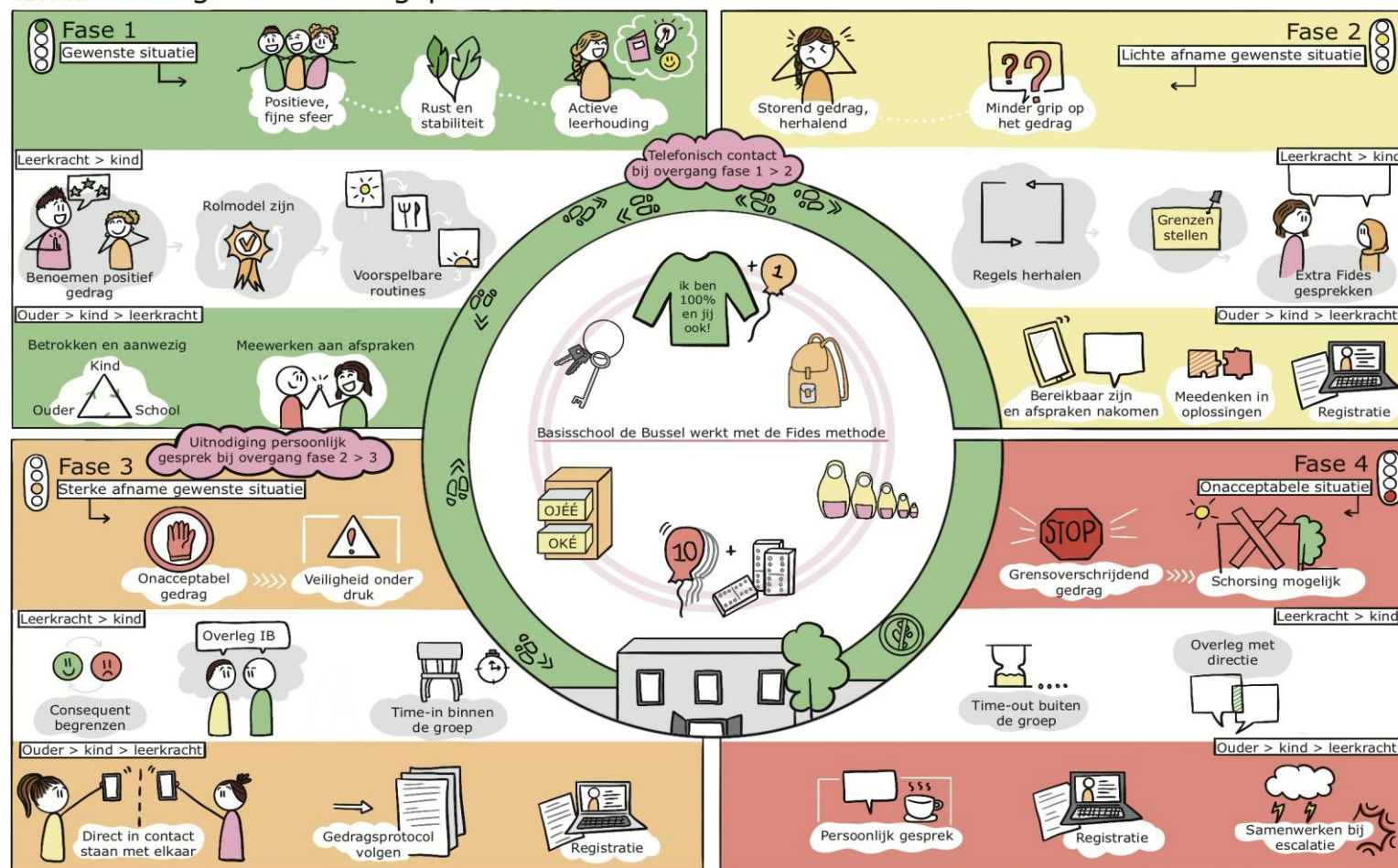

Protocol Pesten

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

 Stappenplan
Gedragsbevorderingsprotocol

Gebaseerd op het Gedragsbevorderingsprotocol en de Fides-methodiek

1. Inleiding

Basisschool De Bussel streeft naar een veilig, warm en positief schoolklimaat waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt. Pesten past niet binnen onze visie op een respectvolle samenleving. Dit pestprotocol beschrijft onze aanpak voor:

- het voorkomen van pesten,
- het tijdig signaleren van pestgedrag,
- het handelen wanneer er een pestsituatie ontstaat,
- het borgen van structuur en veiligheid voor alle betrokkenen.

Volgens de Wet Veiligheid op School voeren scholen verplicht beleid gericht op sociale veiligheid en het tegengaan van pesten, inclusief monitoring van de veiligheidsbeleving en het aanwijzen van een aanspreekpunt pesten. Hoewel een pestprotocol niet wettelijk verplicht is, biedt het duidelijkheid en houvast voor leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en medewerkers.

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

2. Visie op gedrag

De Bussel werkt vanuit de Fidesmethodiek, waarin eigenaarschap, respect en verbondenheid centraal staan. De symboliek (Schoolgids) de basis voor gesprekken over sociaal gedrag en groepsdynamiek.

Het pestprotocol sluit aan op de vier fasen die in het Gedragsbevorderingsprotocol worden gebruikt:

- Fase 1 – Gewenste situatie: positief klimaat, kleine correcties.
- Fase 2 – Lichte afname gewenst gedrag: herhaald storend gedrag, oudercommunicatie.
- Fase 3 – Sterke afname gewenst gedrag: onacceptabel gedrag, time-in, verslaglegging.
- Fase 4 – Onacceptabele situatie: grensoverschrijdend gedrag, time-out of schorsing.

Deze fasen worden in dit pestprotocol toegepast specifiek op pestgedrag.

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

3. Wat verstaan wij onder pesten?

3.1 Definitie

Pesten is systematisch, herhaald, opzettelijk gedrag waarbij sprake is van een duidelijk machtsverschil tussen pester(s) en slachtoffer, fysiek of psychisch, online of offline. Dit is in lijn met landelijke definities in bestaande anti-pestprotocollen.

3.2 Verschil tussen plagen en pesten

Plagen Pesten

Gelijkwaardige relatie Machtsverschil

Over en weer Eén richting

Luchtig, grappig Kwetsend, bedreigend

Te stoppen door kind Slachtoffer kan niet verdedigen

3.3 Vormen van pesten

- Fysiek: slaan, duwen, schoppen, knijpen, spugen
- Verbaal: schelden, bedreigen, sissen, ogen rollen, zuchten
- Sociaal: buitensluiten, roddelen, doodzwijgen
- Materieel: spullen afpakken, verstoppen
- Digitaal pesten: online bedreigen, uitschelden, verspreiden van foto's/video's

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

4. Rollen binnen pesten

- Pester: oefent macht uit, stuurt of organiseert pestgedrag
- Slachtoffer: ervaart angst, onzekerheid, isolatie
- Meeloper(s): doet actief of passief mee, vaak uit angst
- Omstanders: zien het gebeuren, weten soms niet hoe te handelen

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

5. Signalering van pestgedrag

Let op signalen zoals:

- Vermijding van school of bepaalde leerlingen
- Terugkerende somatische klachten
- Veranderingen in gedrag of stemming
- Getreiterd worden, bijnaamgebruik, buitensluiten
- Signalen op online platforms

Scholen zijn wettelijk verplicht om sociale veiligheid jaarlijks te monitoren en daarop te handelen. De Bussel monitort de veiligheid middels WMK-PO Sociale Veiligheid, klimaatschaap/Siga en observaties in de groep.

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

6. Preventieve maatregelen

De Bussel werkt vanuit een sterke preventieve basis, volledig verbonden met fase 1 uit het gedragsprotocol ([visual_gedragsbevorderingsprotocol_de_bussel.pdf](#)):

6.1 In de klas

- Check-in en/of check-out vragen (Fides)
- Groepsgesprekken en kringgesprekken
- Vaste routines en voorspelbare dagstructuur
- Inzet Fides-symboliek om gedrag bespreekbaar te maken

6.2 Schoolbreed

- Duidelijke schoolafspraken over omgangsvormen
- Jaarlijks monitoren van de veiligheidsbeleving (verplichting)
- Scholing van team in Fides-methodiek
- Oudercommunicatie via kennismakingsgesprekken, ouderavonden
- Zichtbare omgangsregels in school

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

7. Aanpak bij pestgedrag volgens de fasen van De Bussel
Hier is het pestprotocol volledig verweven met de gedragsfasen.

7.1 Fase 1 – Signalen van pestgedrag (lichte incidenten)

Gedrag: incidentele vervelende opmerkingen, eenmalig plagen, kleine digitale misstappen.

Acties leerkracht:

- Corrigerende feedback (ik-boodschap)
- Herinneren aan/herhalen van groepsregels
- Kort reflectiegesprek met Fides-symbolen
- Bewust monitoren van herhaling

Ouders: niet standaard, wel wanneer leerkracht inschat dat dit helpend is.

7.2 Fase 2 – Herhaald pestgedrag Gedrag:

- Herhaald buitensluiten
- Herhaald schelden of uitdagen
- Herhaald digitaal prikgedrag
- Ontkennen van eigen rol

Acties:

- Oudercontact door leerkracht (verplicht)
- Inzet beloningssystemen of maatwerkinterventies
- Extra Fidesgesprekken met leerling
- Registratie in ESIS (zoals in gedragsprotocol)

Doel: binnen 4–5 weken terug naar fase 1 (conform gedragsprotocolafspraken).

7.3 Fase 3 – Onacceptabel pestgedrag Gedrag:

- Systematisch pestgedrag
- Fysieke of ernstige verbale agressie
- Groepsvorming rondom pesten
- Digitale escalaties (dreigen, verspreiden beeldmateriaal)

Acties:

- Time-in + nagesprek
- Opname in gedragsbevorderingsprotocol (fase bepaling)

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

- Registratie in ESIS
 - OEPS-formulier of evaluatie, afspraken op papier
 - Ouder(s)/verzorger(s) direct geïnformeerd
 - Overleg met IB en mogelijk externe ondersteuning zoals Powerkidzzz of Rots & Water
- Doel: veiligheid herstellen, patronen doorbreken, gedrag terugbrengen.

7.4 Fase 4 – Ernstig grensoverschrijdend pestgedrag Gedrag:

- Ernstige fysieke agressie
- Bedreigingen, intimidatie
- Verspreiden van schadelijke beelden
- Groepsgeweld
- Gedragingen die direct de veiligheid van anderen ondermijnen

Acties:

- Time-out buiten de klas.
- Verplicht oudergesprek met IB en directie
- Registreren in ESIS
- Eventueel inschakelen leerplicht en/of DBG
- Bij herhaling: schorsing volgens bestaande protocollen

Doel: veiligheid herstellen, patronen doorbreken, gedrag terugbrengen.

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

8. Cyberpesten – aanvullend beleid

Cyberpesten vraagt specifieke interventies, ook genoemd in landelijke protocollen:

- Screenshots verzamelen als bewijsmateriaal
- Gesprekken met betrokken leerlingen waarbij de Fidestaal gehanteerd wordt
- Afspraken over social media gebruik
- Inschakelen ouder(s)/verzorger(s) direct
- Bij ernstige digitale dreiging: directie schakelt politie/hulpinstanties in

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

9. Rollen van betrokken functionarissen Aanspreekpunt pesten (wettelijk verplicht)
De Bussel wijst één teamlid aan als anti-pestcoördinator (Sandra van den Hoven 2025-2026), o.a. voor:

- Meldingen ontvangen
- Registratie beheren
- Oudercontact ondersteunen
- Preventieprogramma's coördineren Eerste signalering, interventie en oudercontact.

Intern begeleider

Adviserend, begeleidend, bewaakt proces.

Directie

Stapt in bij fase 3–4, verantwoordelijk voor veiligheid en sancties.

Ouder(s)/verzorger(s)

Actief partner, ondersteund door duidelijke communicatie.

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

10. Klachtenregeling en vertrouwenspersoon

Volgens landelijke richtlijnen moet een protocol verwijzen naar:

- De interne/externe vertrouwenspersoon,
- De klachtenregeling van Stichting Scala,
- De onafhankelijke klachtencommissie.

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker

11. Preventie & borging binnen De Bussel

- Jaarlijkse monitoring veiligheidsbeleving (verplicht)
- Jaarlijkse evaluatie van dit pestprotocol door team + IB + directie
- Opnemen protocol in veiligheidsplan (verplichting)
- Publicatie op de schoolwebsite
- Oudercommunicatie bij schoolstart en tijdens oudergesprekken
- Teamtraini

Onderliggend:

- Volledig gedragsbevorderingsprotocol
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind
- Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker